

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS :

BANOVITS LÁSZLÓ, segéd-titkár.

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőseég :

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással :

Egész évre 14.— kor.
Fél évre 7.— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig)
a »Nemzeti balesetbiztosító részve-
társ.-nál 3006 koronára halál esetre
és 3000 koronára állandó munka-
képtelenség esetére szól.

Takarékosság.

Miskolcz, 1904. augusztus 13.

(§§) A kereskedelmi miniszter a tárczája körébe tartozó szolgálati ágak közül első sorban a magyar királyi államvasutakat óhajtja reorganizálni s mint hiteles forrásból értesültünk, még szabadsága idejét is az ujitások és új rendszer megteremtésével járó teendők tanulmányozásával tölti.

Kétségtelen, hogy az eddigi adminisztráció nehézkessége okozta egyrészt a kezelési költségek nagyságát és folytonos emelkedését, a melynek megszüntetése magában véve rendszerváltozást jelentene.

A kérdés megoldása természetesen csak komolyan megfontolt tervek és tanulmányok alapján lehetséges, mert az eddigi nehézkes és a modern vasuti politikának nem egyszer hátrányára eső rendszer okainak felderítése időt igényel s nem kevesebb megfontolás szükséges a helyébe léptetendő ujitások behozatalához.

A felsőbbtség terve első sorban is az, hogy a külföldi vasutak hasonló költségeihez mérten aránytalanul magas adminisztrációs kiadások okait felderítse, s ha egyszer ezen adatok rendelkezésére fognak állani, könnyű lesz az okok megszüntetése felől tanácskozni.

A miniszter az államvasutak igazgatóságát már felhívta, hogy a kiadott hitelek keretén belül a legmesszebb menő takarékoság kifejtése mellett komoly tanulmány tárgyává tegye a kiadások csökkentésének kérdését, ugyancsak az igazgatóság is utasította az alantas üzletvezetősegeket a kellő tanulmányok megtételére, az ügymenet egyszerűsítésére és a kiadások lehető apasztására, s amennyiben e téren olyan nagyobb fontosságú tervek vagy ujitások merülne-

nek fel, a melyek az egész kezelésre lényeges befolyással volnának, a megfelelő javaslatok a felsőbbség elé terjesztendők.

Egyelőre tehát a jelszó: takarékoság. Ez képezi a további lépések sarkkövét, a takarékoság mellett végzett szolgálat eredménye fogja megmutatni az irányt, a mely új rendszer felé fogja vezetni a vasut igazgatását s ezzel együtt az alkalmazottak anyagi és erkölcsi érdekeit is.

Árúdijszabásunk és szám-tételünk egyszerűsítése.

Irta: Zajázt István.

(Folytatás.)

Ezek szerint a tervezett szállítási díj a gyorsárúnál épen úgy, mint a darab-teherárú szállításkor, sem a szállító, sem a fogyasztó közönség anyagi érdekét nem érintené annyira, hogy a *látszólag drágább* díjtétel az áru szállítását vagy értékesítését, illetve eladását gátolná.

Összehasonlító díjtétel táblázat.

Kilométer	Közönségis	Mérsekelt	Tervezett	Különbözet	I. II. A			Különbözet					
					Gyorsárú			Teherárú			I II	I A	II A
					díjtétel 100 kilogramonkint			100 kg.-kint			osztály között		
50	137	74	106	32	85	67	41	18	44	26			
100	267	134	201	67	157	119	73	38	84	46			
150	397	194	296	102	229	171	105	58	124	66			
200	527	254	416	162	301	223	137	78	164	86			
250	630	305	468	163	355	266	162	89	193	104			
300	730	355	543	188	407	308	186	99	221	122			
350	830	405	618	213	459	350	210	109	249	140			
400	930	455	693	238	511	392	234	119	277	158			

Azért használtam a „látszólag drágább“ kifejezést, mert ez idő szerint — a mint már előbb kifejtettem — a tartalom téves vagy gyűjtő névvel történő bevallása folytán a darabárú szállítmányok nagy része nem élvezheti az áruosztályozás által nyújtani szándékolt előnyt, de a mint szintén említettem, 200 kg. felüli szállításkor, sok oly áru kedvezményben részesülne, melyek ez idő szerint az I. osztály szerint díjazhatnak.

TÁRCZA.

Látogatás egy amerikai hadihajón.

— A „Haladás“ eredeti tárczája. —

Irta: Banovits László.

Cirkvenica, 1904. aug. 3.

A közelmúlt időben az „Egyesült Államok“ hat hatalmas hadihajója horgonyzott napokig a fiumei kikötő előtt.

A napilapok sokat irtak ezekről a hajókról, megírván a fogadásukkal járó ünnepeket, a hajók neveit, a legénység számát, a matrózok dorbézolásait, én azokról a tapasztalatokról kívánok olvasóinknak beszámolni, a melyet az egyik három-kéményű kolosszuson a „Missouri“ hajón tett látogatásom alkalmával szereztem, azt hiszem, ez olvasóinkat érdekelni fogja.

Már maga a hat hatalmas hajónak a távolból való szemlélete is impozáns látványt nyújtott, a mint nagy fehér testükkel egymástól egyenlő

távolságban egy egyenes vonalban elhorgonyozva állottak, a hatás azonban fokozódott, a midőn csolnakunk a hajók közelebe ért.

A fiumei csolnakosoknak jó napjaik voltak; míg a rendes körülmények között még a szerény taksa is alig-alig csábit bárkájukba egy csolnakázni vágyó idegent, most még a borsos taksa mellett is (egyik napon 5 koronát is követeltek személyenként) alig győzték elszállítani a kiváncsi tömeget.

A csolnakok a fiumei „Adamich“ molórról indultak s áthaladva a hullámtörő gát forgó hidja alatt 12—15 percnyi haladás után érték el a hadihajókat.

Rendesen a szintén három-kéményes „Mayne“ nevű hadihajót keresték fel érdeklődők, de látogatásunk napján július 29-én a „Mayne“ hajón az amerikai tisztek bucsulakomát adtak a fiumei előkelő közönségnek és ide csak a meghívott vendégeknek volt belépésük, azért csolnakunk a vele mindenben egyenlő testvérhajója a „Missouri“ felé vette útját.

A hajóra kényelmes lépcső vezetett fel. Az első a mi kellemesen lepott meg, a páratlan nagy tisztaság, a mit még csak feltűnőbbé tett

Mindemellett azt hiszem, hogy daczára az olcsóbb gyorsáru díjtételnek, a tervezet szerinti díjszámítás a vasutintézetre pénzügyileg is előnyösebb volna és bevételi többletet eredményezne, mert kisebb mennyiségben — 200 kgon alul — szállításra kerülő áruk után az I. osztály díjtétele szedtetnék be, másrészt az olcsóbb közönséges gyorsáru díjtétel miatt, az ily áruk forgalmának emelkedésére lehetne számítani és a jelenlegi gyorsáru díjtétel némileg emelkedvén, ennek eredménye csakis nagyobb bevétel lehet.

A jelzett egyszerűsítés útján mindenesetre elérhető volna azon eredmény, hogy a díjszabás, könnyen elsajátítható lévén, a darabáru szállítási díjakat bárki biztosan kiszámíthatja és a vasuti hivatal által megállapított szállítási díj helyességét ellenőrizheti. Ellenértékként különben darabáru szállításhoz elejthető volna a fel- és lerakási díj, valamint a feladási mérlegdíj, előbbi azért, mivel a legtöbb oly állomáson is, hol ez illeték beszedetik, a műveletet a fél fuvarosa végzi, utóbbi pedig azért is, mivel első sorban a vasuti intézet érdeke az, hogy a szállítási díj alapjául szolgáló súly pontosan megállapíttassék.

Tekintetbe véve az elejtendőnek jelzett melék illetéket és az üres zsákra, valamint használt

göngyöltre érvényes kedvezményes gyorsáru szállítási díjat, hozzávetőleges számításaim szerint gyorsáruknál körülbelül 18%, teheráruknál pedig 12% bevételi többlet volna a java-olt díjszabás alkalmazása esetén az eredmény

(Folyt. köv.)

A kisiklásokról és azok okairól.

— Irta: B. L. —

(Folytatás.)

A váltó vízszintes elbillenése előfordulhat egy behaladó vonatnál mindjárt a mozdonynak a váltón való áthaladása közben a mozdony és szerkocsi között, előfordulhat a vonat közepén is, az elbillenést egy nagyobb tengely távolságu jármű okozván, előfordulhat ugyancsak nagy tengely távolságu járműveknek a váltókon át való tolatása, gördítése közben.

Az elbillenések megfigyelésére bőszeges alkalom nyílt az utóbbi években a miskolci üzletvezetőségénél.

Ugyanis az I. k. sorozatu mozdonyoknál többszörösen észleltetett, hogy ha ezen mozdonyok váltókon hátrafelé haladtak át, a mozdony egész az első kapcsolt tengelypárig a helyes irányba haladt, míg a forgó állványra szerelt két futó kerékpár az ellen-

a hajó fehér színe, a számos tükörfenyességu rezalkatrész és a matrözok hófehér ruhazata.

A legénység többnyire egész fiatal emberekből áll, majdnem mind erőteljes, szép fiúk, arczuk simára borotválva, a mi még csak fiatalította őket.

Alig értünk fel a hajóra, azonnal kalauzul szegődött hozzánk egyik fehér ruhás csinos fiu, a ki a legnagyobb készséggel vezetett és magyarázott.

Legelőször az ágyuütegeket szemléltük meg; a csillogó aczel-ágyuk szerkezete és könnyü kezelése bámulatos, a nehéz ágyuk irányítása, fel- és lefelé emelése, közben mozgatása félkézzel a legnagyobb könnyüséggel történik, az erre szolgáló készülékkel. Minden ágyu közelében fel vannak állítva az 50—60 cm. magas lövedékek.

Azonkívül az ütegek között rendkívül érdekes kép is tárult szemünk elé.

Ott feküdtek a sima földön szana-szejjel a különböző nemzetiségü matrözok, apró termetü mosolygó képü japániak, koromfekete négerok, mulátok, németek, amerikaiak, s itt szórakoztak s foglalkoztak is. Az egyik egy ládára könyökölve levelet irt, a másik olvasott, komikus lát-

ványt nyujtott egy borotválkozó néger fekete arczán, a fehér szappan habbal.

Azután láttuk a legénység és tisztok konyháját. A ragyogó tisztaságu konyhákban hatalmas konderokban készült az ebéd, a legénységnek négerok, a tisztoknak japániak főznek, kik állítólag nagy művészek a szakács mesterségben.

Van a hajónak külön pékműhelye is.

Egy helyiségben pedig czopfos kínai polgártársak vasalták a fehérmüt.

A tilalom ellenére bekukkantottunk egy pár tisztü kabinba is, melyek megleptek praktikus és fényes berendezésükkel.

Láttuk a hatalmas, teljesen különálló két részből álló óriási gépházat is.

Az egész hajó általában rekeszekre van elosztva, melyek légmentesen elzárhatók egymástól úgy, hogy ha egy helyen léket kap is a hajó, a rekeszek elzárásával a többit a betoluló víz elöl el lehet zárni, s a hajót a süllyedéstől megóvni.

Azután jártunk a hajók páncél tornyaiban.

A forgatható tornyok alsó részében ket-két hatalmas ágyuszörnyeteg van, melyhez fogható-ról fogalmam sem volt.

kező irányba ment, a minek következménye azután a forgó állvány kisiklása volt.

Ezen kisiklások okai szorgos vizsgálat alá vétetvén, megállapítást nyert, hogy azokat váltóelbillenések okozták.

Próbák eszközöltettek különböző jellegű váltókon s ekkor az derült ki, hogy ezen kisiklások oly váltóknál fordultak elő, a melyeknél a csúcssín hossza megközelítette vagy egyenlő volt az I. k. sorozatu mozdony első kapcsolt és hátsó futó tengelye közötti távolsággal, s a mely váltók hiányos aláverés folytán nem feküdtek eléggé szilárdan vagy más oly hiányokkal bírtak, mely az elbillenést elősegíthette.

A midőn ezen váltókon a mozdony hátrafelé haladt s az első kapcsolt tengely a csúcssín gyökéhez ért, az erre gyakorolt nyomás folytán a csúcssín hegyét elbillentette, vagyis a váltó megnyílt.

Áhhoz képest, hogy ezen nyitás nagyobb vagy kisebb volt, kétféle jelenség észleltetett: ha a nyílás elég nagy volt, ebbe a hátsó futó kerék bele szaladt s a futó tengelyek a két tősinen haladván, természetesen természetesen kisikamlottak.

Ha a nyílás nem volt elég nagy, a következő jelenséget vettük észre: a hátsó futó tengely azon kereke, mely a záródó csúcssín oldalán volt, a kissé megnyíló csúcssín hegyéhez érve, abba beleütődött, de nem futott reá, hanem a csúcssín hegyétől vett

ütődés hatása alatt a forgó állvány elfordult s a kerék a csúcssín hegyét rendszerint lecsorbitva, azon köröszűl lépett s úgy behatolt a csúcs- és tősin között lévő nyílásba s ott futott, miglen elérte azt a pontot, a hol ezen nyílás oly nagy volt, hogy a kerék bele esett; ugyanezen utat követte az első futó kerékpár is.

Az elbillenés megállapítása igen nehéz és hosszabb gyakorlatot igényel, mert aránylag nagyon ritkán fordul elő.

A váltók által okozott kisiklások utolsó fajaként említhetjük azt, a midőn a határfahiány folytán horzsolások történnek s ennek folyamánya a kisiklás.

Itt ugyan inkább a határfa hiánya a horzsolás és a kisiklás oka, a váltó csak annyiban járul ehhez hozzá, hogy előbb váltatott el, mintsem a másik irányba gördített vagy tolt járművek a határfát elérték volna.

Ily kisiklások leginkább gördítéseknél fordulnak elő.

Például egy váltón át mindkét irányba gördítettnek járművek, s midőn az egyik irányba a járművek elgördültek, a váltó állítása után nyomban a másik irányba is történik gördítés, mielőtt az előző irányba elgördített kocsi a határfát túllépték volna.

A két különböző irány felé szaladó kocsi a határfa elérése előtt egymásba akad s ezen összeakadás, összeütődés folytán a járművek lenyomják egymást a vágányról.

A cső hossza 10—12 méter, a többi méretek is ennek megfelelők.

A tornyok többi emeleteiben is mindenütt apróbb ágyuk vannak elhelyezve.

A hajó hadi jellege mindenütt meglátszik.

Érdekes, hogy a legénység kényelmes szórakoztatására, még gépzongora is áll rendelkezésére az ütegekben.

A kottát beleteszik a zongorába és egy fogantyú forgatásával lejátsza az egész darabot, a hamis hangok kizárásával.

Körüljárva a hajót s kellően meghálálva vezetőnknek a szíves kalauzolást, abban a tudatban távoztunk el a szép hajóról, hogy oly látni valóban volt részünk, amely életünkben aligha fog ismétlődni.

Fiumében is mozgalmas kép tárult elénk, az utcák, üzletek, vendéglők s a fiakkerek is tele voltak a vig matrózokkal, kiknek legnagyobb része már igen rózsás színben látta a világot s egyáltalán nem akart tudomást venni arról, hogy mások is járnak az utcán.

Az elbillenés a váltó megnyitásával hozza magával a kerék elterelés, illetve a kisiklás veszélyét, de csakis abban az esetben, ha a

megnyitás elegendő nagy arra, hogy a csúcs és tősin közé egy kerékkarima beférkőzhessenek s ha épen az elbillenés illetve megnyílás pillanatában érkezik egy tengely a megnyitott váltóhoz, különben az elbillenésnek a járművek csekély megingatásán kívül semmi hatása nincs.

Elbillenés többé kevésbé minden váltónál észlelhető, de rendszerint lényegtelen.

Mennél szilárdabban fekszik a váltó, mennél inkább betartatnak az előirt méretek, mennél hosszabbak a csúcssínnek, annál kevésbé történik meg az elbillenés, míg a lazán alávert, a gyök közelében szűküléssel bíró s rövid csúcsszínű váltóknál annál könnyebben történhetik az meg.

Hogy miért, ez hosszas fejtegetést igényelne, melybe nem bocsátkozhatunk.

Leginkább s legkönnyebben megtörténik az elbillenés, ha a csúcssín gyökét leszorító csavarok elegendőképp meghuzva nincsenek s ha a csúcssín forgó csapja el van törve, mely esetekben azonban az elbillenéssel egyidejűleg rendszerint az egész csúcssín a vágány belseje felé gyökéből kifordul s befelé dől, a mi azután

A kisiklások másik nagy kategóriája az, melyek váltón kívül folyó sínszálon történnek, vagy a melyek váltón is előfordulhatnak ugyan, de a kisiklásban a váltónak szerepe nincs.

Ezen kategóriát két csoportra oszthatjuk, az egyik csoportba sorozva azon kisiklásokat, a melyeket a pálya hiányai okoznak, a másikba pedig azokat, melyeket a járműveken levő hiányok vagy más körülmények idéznek elő.

A pályán előforduló s kisiklásokat okozó hiányok a következők lehetnek: *rossz, korhadt talpták*, melyek a sínszegeket nem tartják, úgy, hogy a tengelyek nyomása alatt a sínszegek a kórhadt fában eltoltnak, a vágány szétmegy, vagyis szélessége a szabványosnál nagyobb lesz s a kerekek a vágány közé esnek; *kanyarokban a szabványos tulémlés hiánya*, melyet okozhat elhanyagolás, okozhat felfagyás is, a midőn azután a kanyar külső oldalán haladó kereke a központifutó (centrifugalis) erő hatása folytán megemelődvén, fellépnek a sínkoronára s arról leesnek a földre; *könyök a kanyarban*, a mi alatt azt értjük, hogy a kanyarulat nem folytatódagós, hanem egy helyen kiszögletesedik, az ezen ponton találkozók két sínvég egy szögletet képez, minek folytán az ívben haladó kerék, mely a centrifugalis erő hatása alatt az érintő irányába mindig amugy is kifelé törekszik, ezen szögletnél nem találva meg az ív oly folytatását, melybe belesimulhat, a könyöknél fellép a sínkoronára s azon át lebillen a földre (Folyt. köv.)

mar biztosan előízei a kisiklást s a váltó tökéletes összerongalását.

Ezen eset azonban csak a legritkábban fordul elő, mert a váltóknak oly nagy foku elhanyagolásával jár, ami alig tapasztalható.

A csucessin gyökét leszorítva tartó csavaroknak tulságosan meghuzva sem szabad lenniök, mert ez a váltó elbillenését ismét csak elő segítheti.

Az elbillenes a kisiklást a következőkép okozhatja: a laza fekvésű, vagy más elbillenesre alkalmat adó hiányokkal bíró váltóra egy oly jármű halad reá, amelynek tengelytávol-sága a csucessin hosszát megközelíti.

Amidőn a jármű első tengelye a váltó végéhez közeledik, a záródó csucessin gyökere gyakorolt nyomás folytán ez elbillen, vagyis az elején a csucessin hegye a tősinthől eltávolodik, a váltó megnyílik s a következő tengely, így a nyitott váltóba haladván, egyik kereke az egyenes, a másik a kitérő tősinen fut tovább, mi okvetlenül kisiklásra vezet.

(Folyt. köv.)

Olvasóinkhoz!

Miskolcz, 1904. augusztus 13.

Néhány évvel ezelőtt a miskolczi üzletvezetőség központjában egy kicsiny, de lelkes gárda bontotta ki zászlaját, a melyre nemes ambícióval írta rá a „Haladás“ és a „Jótekonyság“ jel-szavát.

Hogy miként teljesítették feladatukat e kettős jelszó alatt, arra egyedül olvasó közönségünk illetékes, hogy bírálatot mondjon. Mert közönségünk meleg szeretete, buzgó támogatása nyomán nőtt meg az elvetett kis magterebélyes fává, melynek lombjai alatt enyhet adó oltalmat találnak árvaink, kiknek gyámolítása mindig főfeladatunk volt.

A jótekonyságban, a legszebb erény gyakorlásában oly szoros kapocs edződött a „Haladás“ és a vasutas kartársak között, mely immár szétbonthatatlanná vált. Olvasó közönségünk, a mi kedves kartársaink megmutatták, hogy vannak a mai világban még nemesen gondolkodó lelkek, kik fölismerik azokat, a kik nem önérdékért, hanem az eszméért küzdenek.

A lelkesedés pirja gyul ki arczomon, ha rá gondolok arra, hogy a lelkes gárdához tartoztam én is és szerencsés lehettem szerény tehetséggel — de minden erőmmel — a kivivott sikerhez hozzá járulni; de köny tódul szemembe, midőn mint a „Haladás“-nak volt felelős szerkesztője, áthelyezésem folytán búcsút veszek Önöktől...

A mai naptól fogva a „Haladás“ szerkesztését *Banovits László* s.-titkár úr vette át. Az ő egyénisége, jeles tulajdonságai s kitünő tolla elég biztosíték arra, hogy a lap támogatva a munkatársaktól, a kitűzött biztos úton fog tovább haladni.

Isten Önökkel kedves pályatársak! Tartsanak meg szives emlékükből engem mint távozót, s midőn Önökre az ég áldását kérem, kérem Önöket is, hogy eddigi pártfogásukat és odaadó támogatásukat ne vonják meg az itt maradottaktól, a kik a nemes cél érdekében tovább harcolnak.

Isten Önökkel!

Zsivkovics Antal,

máv. ellenőr.

* * *

A megilletődés és a szomorúság bizonyos nemével eltelve adtuk közre a fentebbi bucsu sorokat. Megilletődve és szomorú lehangoltsággal azért, mert *Zsivkovics Antal* ellenőr távozásával nemcsak a „*Haladás*“ veszi el agilis felelősszerkesztőjét, hanem egyúttal a szerkesztőség is az általánosan szeretett, becsült, kedélyes jó barátot.

A felsőbbség, mint rátermett és hivatott alkalmazottját, őt szemelte ki Losoncz állomás főnöki állására, melynek eddigi érdemes vezetője tevékeny munkás-élet után nyugalomba vonul.

Bár a tekintélyes állomás vezetésével töretlenül megbízása kitüntető bizalom megnyilatkozásának tekintendő s e fölött igen tisztelt barátunkkal együtt őszintén örülünk mindannyian, kik őt szeretjük, mégsem titkolhatjuk el azt a kellemetlen érzést, mely erőt vesz rajtunk, közeledni érezvén a válás pillanatát.

Kezdetől fogva tevékeny részt vett a „*Haladás*“ szellemi nivójának emelésében; kivette részét a lap-alapítással járó nehéz megpróbáltatásokból, később pedig az újságírással járó s minden vigyázat mellett is elkerülhetetlen apróbb kellemetlenségekből. Velünk volt a nehéz napokban, vezette a lap szellemi gondjait s ezek mellett ráért arra is, hogy a lap anyagi alapjának és jólétének megteremtéséről gondoskodjék.

Nagymérvű elfoglaltsága mellett ott volt velünk s mindig legelől a munkában, ő adott példát a kitartásra, a melynek nem is maradt el a gyümölcse.

Megérthetik tehát olvasóink, hogy miért esik nekünk oly nehezünkre a válás és megbocsátának érte, hogy túlradó érzelmeink-

nek ily hosszan adtunk kifejezést s ily bőven foglalkoztunk a mi szűkebb családjunkban: a szerkesztőség kebelében beállott változással.

A bucsu pillanatában az az egy vigasztalásunk marad, hogy távozó felelősszerkesztőnk mint munkatárs továbbra is a lap kötelékében marad és cikkeivel gyakran fel fogja keresni az ő szeretett olvasó közönységét.

Felhívás

a jó szívű vasutas kartársakhoz.

Augusztus 13.

Egy szomorú sorsra jutott vasuti alkalmazott és annak nélkülöző családja érdekében fordulunk a jótékonyág terén mindenkor első helyen álló jó szívű vasutas kartársakhoz.

Humor Lajos, ipolysági állomás-felvigyázó súlyos betegségbe esvén, szolgálata a szabályok értelmében felmondott s most családjával együtt olyan mostoha körülmények közé jutott, hogy a könyörületes szívek pártolására van szüksége.

Olvasátok el az alábbi felhívást és adakozzatok a szegény vasutas részére, a ki a beköszöntő fizetés-rendezés áldásaiban már nem fog részesülni.

Kedves kartársak!

Képzeljétek el egy örökös gondok között élő családapát!

Képzeljétek el egy *hat* neveletlen, apró gyermekkel bíró vasutas családapát, amint a súlyos, öldöklő kór odaköti ágyához s tehetetlenségének szörnyű tudatában kénytelen nézni apró gyermekeinek kínos vergődését, szívében a marados, de biztos tudattal, hogy az ártatlan *hat* apró gyermek maholnap munkaképes apa és biztos támasz nélkül marad.

Kedves kartársak! Mily fájdalom lehetett az, melyet *Humor* Lajos állomás-felvigyázó kartársunk érzett akkor, a midőn kézhez vette a rendeletet, melyben a máv. — az érvényben levő szolgálati rendtartás szerint eljárva — neki mint szolgálatra alkalmatlan és még nem is nyugdíjképes alkalmazottjának a szolgálatot 1904. évi szeptember 30-ára felmondja.

Elhiszitek e azt kedves kartársaink, hogy a temérdek testi fájdalom között, még temérdek kimondhatatlan lelki fájdalom is lehet annak a család-apának, a mikor a felgyógyulás minden reménye elveszett már reája nézve, a mikor lelkét már a biztos tudat mazzangolja, hogy azt a nagyszámu apró tagokból álló családot két keze munkájával többé fel nem tarthatja, mert régi, a súlyos kór következtében elveszett munkaképességét többé vissza nem nyerheti!

Ne sajnáljátok kedves kartársak filléreteket ettől az elhagyott s az Isten, embertársai, első-sorban pedig vasutas kartársai irgalmára és kegyelmére szoruló kartársatoktól, hanem ha bármily csekélységgel is, de járuljatok hozzá ahoz, hogy ezen szánalomra méltó család kiragadtassék a végső kétségbeesés örvényéből s részére legalább ideig-óráig biztosítsuk a megélhetést.

Tí olyan érző lélekkel birtok kedves kartársak s ennek már oly számos izben adtátok tanujelét, hogy merjük remélni, hogy nem fogjátok engedni egyik kartársatokat nagy családjával egyetemben a legnagyobb nyomor s a legkinzóbb kétségbeesés között elpusztulni.

Adományaitokat, legyen az bár a legcsekélyebb is, szíveskedjétek *Zelenke* Gusztáv raktárnok Ipolyság (Hontmegye) címre beküldeni, ki azt azonnal rendeltetési helyére fogja jutatni s a nyilvános elszámolást a Miskolczon megjelenő „Haladás” című vasuti szak- és szépirodalmi hetilapban eszközölni.

Adományaitokért a jó Isten áldjon meg beneteket!

Miskolcz, 1904. július hó 16 án.

A „Haladás” szerkesztősege.

* * *

A felhívásnak már eddig is meg van a kívánt eredménye. Ipolyság állomás, melynek jó szívé tisztí kara annyira felkarolta szerencsétlen sorsra jutott munkatársát, az alábbi elszámolást küldötte be lapunkhoz, melyből is kitűnik, hogy Humor Lajos és családja részére ezideig **436 korona 06 fillérnyi adomány gyűlt egybe.**

Az adakozások a következők:

Erdőtelek —, Nagy Szaláncz 2-20, Heves 4-20, Ipoly-Szakállos 1-40, Gedeon főmérnök 2 —, Ochtina 1—, Homona 10—, Ipoly-Pasztó 4 40, Vereskő 1-80, Zólyom-Lipese 4—, Vidrány 2 20, B-gyarmati fűtőház 32 50, Zólyom-Lipese 2 —, Zalaba 1—, Rapp 1-60, Nagy-Rőcze 5-80, Boldva Vendégi 1-40, Szinóbbánya 1 50, Bodrog Olaszai 1—, Dobsina 17—, Honti osztálymérnökség 30 85, Stubnya 3—, Ruttkai osztálymérnökség 18 70, Ludas 8-50, Krivány-Gyotva 12—, Putnok 13-50, Hort 4—, Sajó-Esegy 8 38, Kozma 2-20, Erdőköz 4-60, Csetnek 7—, Helpa 2—, Fűzes-Abony 17—, Bettlér 13-40, Kassai fűtőház 6-68, Ruttkai fűtőház 13 28, Rozsnyó 12 —, Nagy-Mihály 1—, Kassai osztálymérnökség 59—, Nagy-Szécsény 6—, Miskolcz-Gömöri p. u. 30-48, Mohora 3-50, Breznóbányai osztálymérnökség 10 68, Hatvan 3 80, S-A-Ujhelyi műhely 16-68, Lueziabánya 4-50, Sajó-Szt.-Péter 4 08, Szécs-Polyánka 1-30, Parno-Fenyves 1-40, Selmecsbánya 14-20, Scholcz Rezső Somossy falu 2-40. Összesen 436 kor. 06 fillér.

Midőn a nagylelkű adományokért ezúton is köszönetet mondunk a szomorú sorsra jutott család nevében, egyuttal megjegyezzük, hogy az adakozások még folynak s azok eredményéről annak idején szintén be fogunk számolni.

A csoda-gyermek buesuja.

Zsivkovics Antaltól.

Egy az Isten. Egy az ujság:
A „Haladás”! Nincsen párja!
Három csoda-fiut hozott
Eddigelé — a világra.
Mind a három büszkesége
E nagy s híres világ-lapnak,
Melybe gyermek-koruk óta
Szerkesztgetnek, irogatnak.

Elsőnek jő a Turidu,
Bárány-szelid, jámbor gyermek,
Mondják az epezacskója
Eddig soha nem repedt meg.
Szöveszeti kapacitás
Erről ir és nem fog másba,
„Lágy fátyolt sző” című verse
Rovat lett a „Haladásba”.

Irentruh is csodagyermek
Hajlik minden viczces szóra . . .
Megteszi, hogy augusztusban
Utazik a — Quarneróra.
Különbén ő zoológus,
S újra él a szíve kedve,
Ha lapunkban megírhatja,
Hogy minő a czápa s „medve”.

A Passe-partout bus lyráját
Hivatala szörnyű gondja,
Sűrű, nehéz fellegekkel
Betakarja, be-be vonja.
Innen van, hogy a muzsához
Ő kigyelme sokszor álnok
Sőt, ha dalt zeng is beámter,
Tanu rá az — „irattárnok” . . .

Ez a három lelkes ifju
Bucsut veszen most te tőled
Istenem, ha elvihetnéd
Az uj hazába is őket . . .
Mert hát mi lesz itt a sorsunk,
Elhagyatva, elfeledve
Elpusztulva majd a szövőgyár
Az irattár és a medve.

De te atyánk voltál nekünk
Te voltál a csoda-férfi
S távozásod legfájóbban
Ez a három gyermek érzi
Erős kézben volt tenálad
A „Haladás” lobogója,
S ki lesz most a csoda-fiuk
Merész impressáriója?

Ki visz minket koncertekbe
Messzi földre, idegenbe?
Hol a népek nem tudják még,
Mi a szövés, mi a medve?
Óh szép napok hová tűntök,
Ugy röpültünk, mint a sólyom,
S Turidunak, Irentruhnak,
Hogy megtapsolt a jó Zólyom.

A pókhasu Turidu most
Kivel fog majd veszekedni?
És ki fogja Irentruhtól
Kéziratját be beszedni?
S Passe-Partouthoz, — óh jaj nekem,
Ezért nyögök én ma főleg, —
Ki lesz eztán irgalommal
Hogy ha kell egy kis előleg.

Isten veled csoda-atyánk,
Kisérjen az ég áldása,
Virágozzék továbbra is
Szived kedves — „Haladása“.
S megígérjük, hogyha itthon
Nem élhetünk meg a konczon,
Leszünk mi még csoda-fiuk,
Ha másutt nem, hát — Losonczon.

Passe-partout.

HIREK.

* **A szegedi vasutasok pöre.** A szegedi vasutasok pörének tárgyalásán az ügyész vádbeszédében Szabados, Szeles, Nagy és Kormos vádlottak ellen a vádat elejtette és hat más hivatalnok ellen a vádat fentartja. A törvényszék a fenti négy vádlott ellen a vádat elejtette. A törvényszék az ítéletet 16-án hirdeti ki.

* **Áthelyezés.** Krugh János m. á. v. hivatalnok a miskolci vasuti műhelyből a szombathelyi műhelybe helyeztetett át.

* **Esküvő.** Lipsey Zoltán borsodvármegyei aljegyző oltárhoz vezette Fáy József máv. főmérnök és földbirtokos leányát Olgát.

* **Agyonvert vasuti hivatalnok.** Zsolnáról jelentik, hogy a közeli kisrudinai erdőben a minap az erdőőrök agyonverték Wlassics Arnold huszonnyolc éves vasuti hivatalnokot, aki rokona volt Wlassics Gyula volt közoktatásügyi miniszternek. A fiatal forgalmi tisztviselő éjjeli szolgálat után reggel a Vág tulsó partján fekvő kisrudinai erdőbe ment sétálni és séta közben cigarettára gyújtott. A nagy szárazság s a gyakori erdőégések miatt különben is erősen izgatott erdőőrök egyike megszólította a fiatal tisztviselőt s azt követelte, tapossa el a cigarettáját, vagy menjen ki az erdőből. Wlassics Arnold egyiket sem volt hajlandó megtenni. Az erdőőr erre előhívta többi társát, akik aztán dorongokkal agyonverték az ellenkező vasuti tisztviselőt. Egy másik távirat szerint Wlassics Arnoldot a babonás és a sok tüzeset miatt gyanakodó nép gyujtogatónak tartotta és ezért verte agyon. A fiatal embert ma temették el nagy részvét mellett Zsolnán. A vizsgálat megindult és a csendőrök több tettest elfogtak.

* **Miskolci athleta sikere.** Folyó hó 7-én tartotta az aradi tornaegyesület igen szép számú és intelligens közönség előtt nagyarányu birkozó versenyét, melyen 14 versenyző közül városunk hatalmas erejű athletája: Nagy Tivadar máv. irodaaltiszt ezüst érmet nyert.

* **Nyomdászok mulatsága** Mint mult számunkban már említettük, derék nyomdászaink hangversennyel és tánczczal egybekötött zártkörű táncmulatsága ma este 8 órakor tartatik meg a Népkerti vígadóban. — Ismételjük, hogy a mulatság e derék emberek országos szanatóriumának javára lesz rendezve s így nemcsak a kitűnő műsor, de főleg a cél is mindenesetre megérdemli azt a művelt és olvasni szerető közönségtől, hogy kitől-kitől lehetősége szerint jó akarattal — minden melléktét nélkül — támogattassék. Hiszünk is, hogy e részben városunk művelt és áldozatkész közönségét most sem érheti majd a szemrehányás. — Ami a mulatságot magát illeti, annak biztos sikere érdekében a rendező-ég immár mindent megtett. Az éjjel jött meg a hangversenyen közreműködő és 42 tagu Athenaeum Dalgyelet Rau-chburg Viktor az Athenaeum irodalmi és nyomdai r. t. igazgatójának személyes vezetése alatt. Velük érkezett Benes Irma k. a. is, aki szintén részt vesz a hangversenyben. A dalegyesület elszállásolva a „Koronán“ van. Fogadásukra a nyomdatulajdonosok, hírlapírók és nyomdászok közül a vasutnál számosan jelentek meg. — A fényes sikerünek igérkező hangverseny műsora egyébként ez: 1. Századok visszhangja. Férfi-kar Varga Józseftől. Előadja az Athenaeum Dalegyelet. 2. Prologus Irta dr. Kovács József. Előadja Janovits Ferenc. 3. Kertem alatt . . . Férfi kar Lányi Ernőtől. Előadja az Athenaeum Dalegyelet. 4. Főszedő ur. Előadja Petró János. 5. a) Varazsdal. Meyer Helmundtól. b) Magánének a Parasztebecsület dalműből, Mascagnitól. c) Csalogánydal Káldy Gyulától. Éneklő Benes Irma k. a. hangversenyénekésné. Zongorán kíséri Eisvogel Ferenc ur, az Athenaeum Dalegyelet karnagya. 6. Ki a gondod! Férfi-kar Rieger Györgytől. Előadja az Athenaeum Dalegyelet. A műsor bevégezése után tánc lesz.

* **Utasítások a vonatok gőzfűtési tömlőkapcsolatain.** A vasutaknál jelenleg használatban levő gőzfűtési ruggyanta tömlőkapcsolatok alkalmazása által a gyors- és személyvonatok kocsijai a legtöbb esetben igen rosszul fűtődnek, miáltal az utazó közönségnek különösen a vonatok hátulsó kocsijaiban nagy hideget kellett eltűrniök. Ennek a rossz és megbizhatatlan fűtésnek Kocsis Adolf miskolci m. á. v. főkocsivizsgáló, a ruggyanta tömlőkön alkalmazott találmányával véget vetett. Egy oly szerkezetű gőzfűtési tömlőt talált fel, melylyel a fűtést teljesen biztossá tette és a hathatós fűtést annyira növelte, hogy az utazó közönség az ily tömlők használata mellett többé fázni nem fog még az utolsó kocsiiban sem. Ezen találmány a mozdonyvezetőknek is nagy hasznára válik, a mennyiben kikerülnek az eddigi sok büntetést, mely őket méltatlanul érte rossz fűtés esetén, mely leginkább a ruggyanta tömlő

kapcsolatból kifolyólag történt meg. Ismét van tehát egy magyar ember, kinek találmányát még a külföld is szívesen fogja értékesíteni, illetve használni.

* **Vonatösszeütközés.** Drezdából táviratozzák, hogy Zischau és Oydin közt két személyvonat teljes erővel összeütközött. Tíz utas súlyosan megsebesült, nyolcz utasnak a sebei jelentéktelenek. Három vasuti alkalmazott sebesülései a legsúlyosabbak. Az összeütközés hibás váltoállítás miatt történt.

* **Uj vasut a Svábhegyre.** *Kugler* Mihály nyug. máv. felügyelő és *Kugler* Henrik budapesti háztulajdonos a Svábhegyre vezetendő rendszer nyomtávu, gőzüzemű, adhéziós vasut végleges terveit alapján kérték a kereskedelmi minisztertől a közgazdasági bejárás elrendelését. A vasut 48 kilométer hosszú lesz, s nemcsak személy-, hanem teherszállításra is berendezkedik: a mellett az összes budapesti pályaudvarokról átszállás nélkül közvetlenül el lehet jutni bármely állomásra.

* **A vonat elé feküdt.** Szabadkáról jelentik, hogy ott a minap a szegedi vonat elé feküdt egy *Száradi* Mihály nevű hetvenöt éves ember, aki valaha börtönőr volt. A vonat kerekei darabokra szaggatták a testét. Mikor már jó ideig észrevétlenül feküdt a borzasztóan megcsontított holttest a sínek között, a következő szegedi vonat is keresztül ment rajta. Mire észrevették a veszedelmet, a holttest már egészen össze volt ronsolva.

* **Utazás a vasuti kocszi tengelyén.** A minap délben Budapestre érkezett belgrádi gyorsvonat egy 13—14 éves gyermeket hozott magával, aki a nagy utat az ékező kocszi alján elhelyezett gőzfutó hengerek között tette meg. A munkások, mikor megtalálták, előbb megmosdatták, mert csupa por és korom volt s azután megettették, mert a vakmerő kis utas bevallotta, hogy tegnapelőtt este óta nem evett. Az állomásfőnöknél ápolás alá vették, majd Kolossa Géza rendőrfelügyelő kihallgatta. A gyermek elmondotta, hogy világszerte utra akart menni, de miután Belgrádban lakó szülei nem akartak neki pénzt adni, hát így utazott, nyolcz órát töltve kellemtelen helyén. A kis szerbet visszaviszik Belgrádba.

* **Amerikai vasutak áldozatai.** Az amerikai Egyesült-Államok vasuti szerencsétlenségeiről most jelent meg a mult esztendő hivatalos statisztikája. Megdöbbentőek e statisztika adatai. A mult esztendőben 9840 ember halt meg, 76,553 pedig megsebesült vasuti szerencsétlenség következtében. Az áldozatok javarésze a

vasuti hivatalnokokból kerül ki. Legtöbb szerencsétlenség történt a vasuti kocsik ki- és bekapcsolása közben, de számosan vesztették életüket a vonatról való leugrás vagy lezuhanás közben. Jellemző az amerikai vasutak forgalmára azoknak a szerencsétlenségeknek a nagy száma, melyeknek áldozatait a vonatok elgázolták. Ilyen módon 5879 ember vesztette életét a mult évben, míg 7841 a sebesültek száma.

* **Motorokocsik Eger és Füzes-Abony között.** Tudvalevő dolog, hogy a kereskedelmi miniszter az államvasutak mellékvonalain takarekossági szempontból motorokocsikkal szándékszik a személyforgalmat lebonyolítani. Mint értesülünk, a motorokocsi közlekedés az Eger-Füzesabonyi vonalon már szeptember hó 1-én megkezdődik.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Falken bányaközség közelében kisiklott egy kis hegyi vasut, mely egy harmincztagu kirándulótársaságot vitt. A fekező elomlott és a vasut, amelylyel egyébként fát szoktak szállítani, ijesztő gyorsasággal rohant a lejtőn lefelé és így kisiklott. Egy Grabscheid nevű törvényszéki hivatalnok felesége szörnyet halt, a többi kiránduló, mind a huszonkilenczen, többé kevésbé megsebesült.

* **Rablók a vonaton.** Londonból táviratozzák: A gyorsvonaton, amely esténként Chicagóból St.-Louisba megy, tegnapelőtt rendkívül izgalmas esemény történt. Öt ember, aki Chicagóban a vonatra szállott, még amikor a vonat Chicagó külvárosain haladt át, fekete álarcot vett föl, megtámadta a hálókocsik utasait és kifosztotta őket. Az utasokat sorban felszólították, hogy adják át mindennemű értéktárgyaikat és ékszereiket. Senki sem mert az álarcos rablók-
nak ellentállani, akik, miután körülbelül 3000 dollár készpénzt és sok értéktárgyat összeszedtek, meghúzták a vészféket és amikor a vonat megállt, elszöktek. Az egész dolog oly hirtelen történt, hogy a vonat személyzete, amely a hátsó kocsikban volt, semmit sem vett észre. A tetteseknek eddig nyomuk sincs.

Csarnok rovatunk mai számunkból térszúke miatt kimaradt.

IRODALOM.

Felhívás.

Vasutas kartársaink köréből nap-nap mellett érkezett levél, melyben tanácsért fordultak hozzánk, hogy a vasuti altisztai vizsgához ajánljunk tankönyveket.

A válaszadásnál minden egyes esetben némi lelkifurdalást éreztünk, hogy tanácsunkkal használtunk-e a törekvő kartársnak, hogy az a különféle tankönyvekből ki tudja-e választani a szükséges tanulni valót, nem fecsérli-e idejét olyan dolgok megtanulására, melyek az altiszti vizsgához nem szükségesek, avagy nem hagy-e el olyanokat, amelyeknek nem tudása a sikert egyenesen kizárja?

Ez indított bennünket arra, hogy programunkat — melybe az alkalmazottak szakszerű oktatását is felvettük — ily irányban is kiterjesztve, az 1888. évi 15841. sz. közmunka és közlekedési miniszteri rendeletben foglaltak szoros betartásával „A vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét“ összeállítsuk és kiadjuk.

A szükséges anyagot, közelről ismerve az altiszti vizsgarendet és alkalmazkodva azok értelmi képességéhez, a kik e kézikönyvet használni fogják, tisztán és világosan a legjelesebb tanerők könyveiből állítottuk össze és pedig úgy, **hogy mellette tanító külön oktatása teljesen felesleges.**

A kézikönyv **már elhagyta a sajtót** s megrendelhető szerkesztőségünknel.

Ára 3 korona. Szállítjuk utánvétellel vagy 3 kor. 35 fillér összeg előzetes beküldése után ajánlva, portómentesen.

Miskolcz, 1904. április hó 30-án.

A „**Haladás**“
vasuti szak- és szépirodalmi heti lap
szerkesztősége.

Innen-onnan.

Vadásztársaságban.

Ügyész: Mit gondol, melyik az én kedvenc madaram?

Védőügyvéd: Bizonyára a fogoly.

Kávémérésben.

Sanyaró Vendel (félretolja a kávéesésztét).

Malákné: Miért nem tetszik reggelizni?

S. V.: Nagyon gyöngő a kávé, hadd pihenjen egy küssé.

Bizonyíték.

Biró: Hát maga azt mondja, hogy a felesége egy tálat dobott a fejéhez?

Panaszos: Igen, kérem alásan.

Biró: De hiszen a fején ennek semmi nyoma?

Panaszos: De tessék csak megnézni a tálat.

Guny.

Orvos: No, hallod, hogy jegyezhetted el olyan hirtelen ezt a Holló Margitot?

Ügyvéd: Azt hallottam, hogy a gazdag nagybátyját te kezeled.

Trompf.

Férj: De éppenséggel nem járja, a mit te teszel!... Nem helyeselné ezt semmiféle józan, okos ember!

Feleség: Mit tudod te, mit helyesel egy józan, okos ember!?

Férjek.

A.: Jóska, te minden este otthon ülsz a feleségeddel?

B.: Van eszomben! Nem vagyok én féltékeny.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Szórejtvény.

	ö ö	b b	
o.a	ö	b	e
	ö ö	b b	

A talány minden megfejtője, ki pontos ezimét közli s csomagolási és posta díj tejében 50 fillért beküld, jutalmul egy értékes könyvet kap.

Az 50 fillér helyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő augusztus hó 19. A talány megfejtését augusztus hó 21-iki számunkban fogjuk közölni.

A „Haladás“ 32-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Éljen az ének, éljen a dal.

A 6 megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldöttek, a jutalom könyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

B. Z. A kértett ellenőr még szabadságon van, s esakis e hó közepén érkezik haza, a mikor mindjárt átveszi hivatalos teendőit. Az ügy elintézésével tehát addig várnia kell.

Imre herczeg A balladához nem elég a homály, mely önnél oly megdöbbentő módon megnyilatkozik, hanem némi kis értelem és verselési technika is szükséges hozzá. Nem közölhető.

Több levélre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: Zsivkovics Antal

Van szerencsém becses tudomására hozni, miszerint „Erzsébet“-hez címzett

gyógyszertáramat

a Vörösmarty- és Szirma utca sarkán, (ezelőtt Gordon-utca) megnyitottam.

Midőn kész szolgálatomat felajánlom, egyuttal legyen szabad b. figyelmét arra is felhívnom, hogy az **összes vasuti alkalmazottak részére a gyógyszerek s állítását megkaptam és annak kiszolgálását gyorsan és pontosan eszközölöm s továbbá hogy nálam minden, a gyógyszerészethez tartozó különlegességek is kaphatók, úgymint:**

„**Szt. Antal**“ köszvény és rheuma elleni folyadék. **Ára 70 fillér.**

Szt. Antal pasztillák, mindenféle gyomorhaj, felfúvódás, rossz emésztés és étvágytalanság ellen **Ára 60 fillér.**

Tyukszemirtő „Pedin“, biztos hatású szer tyuk-zem és bőrkeményedés ellen, este reggel bekenni. **Ára 60 fillér.**

Erzsébet királyné gyöngyvirág arczkréme, a szeplő és májfoltokat eltávolítja, az arcz és kéznek habszerű színt ad, hatása egészen biztos. **Ára 90 fillér.** Az üres tégely 10 fillérbe visszavétetik. Hozza

Erzsébet gyöngyvirág szappan, ára 60 fillér.

„**Peditor**“ biztos szer a lábizzadás, lábszag, kipálás és ebből származó bőrbajok ellen. A test minden részére alkalmazható **Ára 70 fill.**

Dr. Moore fagybalzsam, a fagyos részeket este reggel bekenni, a fájdalmas viszketést megszünteti, hatása biztos **Ára 70 fill.**

Erzsébet k. száj-essentia 20—30 csepp egy pohár vízbe esepentve az inyhust erősíti és a fogromlást megakadályozza. A szájnak kellemes ízt kölcsönöz. **Ára 70 fill.**

Balassa cseppek, étvágytalanság ellen **Ára 70 fill.**

„**Magyarhoni balzsam b. pedró**“ nagy szaktekintélyek által kitűnőnek találtatott **Ára kis doboz 30 fill., nagy doboz 45 fillér.**

Erzsébet k. növény fogpora, kis doboz 50 fillér, nagy doboz egy korona.

Vidékre 2 korona megrendelésnél posta és csomagolás nem számíttatik.

Mély tisztelettel vagyok alázatos szolgálója

Popovits Antal,

az „Erzsébet“ hez címzett gyógyszertár tulajdonosa.

29

Sürgőnyezim : Popovits gyógyszeré z M skolcz.

Értesítés!

Értesítjük lapunk olvasóközönségét, hogy a

Vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét

a közm. és közlekedési m. kir. miniszter 15841/1888. sz. rendelete alapján összeállítottuk és kiadtuk. *E jelenleg valóban hézagot pótló munka*

már elhagyta a sajtót!

Ara 3 korona.

Miskolcz, 1904. április 30.

A „HALADÁS“ szerkesztősége.

Előfizetések szerkesztőségünkhöz küldendők.

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

K. RÁCZ JENŐ

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” címzett gyógyszerárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágárczenkencs.** Számos hölgy általa jó hatást — szeptó-pubertást ad, teljesen ártalmatlan szer: az arcot a redőkötől késő korig megóvjaa, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balzsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, fehér, rozsa és csem színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
 2. **Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeri szájjal kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis tégely 70 filler. — 1 nagy tégely ára 1 korona 20 filler. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat deszimálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszeremet nem használták és fogfájás van, ajánlhatk a kátró jó hatású (Pyrethro) sveiczi fog-csepp. 1 tégely ára 50 filler.
 3. **Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hebra híres lécsi egyetem a hajhullást és fejbőrkorpusodást megértolja, valamint egyéb fejbőrbetegégtől megóv és kellemes illattal fogva szívesen alkalmazhatk. 1 tégely ára 1 korona 20 filler.
 4. **RácZ Jenő keleti „Balzsam hajuszpedróje”** soha meg nem meg nem avasodó, zírmentes balzsamokból készíte, igen kellemes illatu, minden hajszuszimhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 filler. 1 nagy doboz 50 filler.
 5. **Cannabin** (gyök-szembalzsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkényenyedések és sörörök kiltatására. 1 tégely ára 70 filler.
- Hogyalomban van és közmelegedéssel használják a
- Lábizzadás ellen** Salicyl Dermassant port, 1 doboz ára 1 korona.
 - Szőrvesztőnek** Depilatoriumot, 1 tégely 1 korona.
 - Rüh (Cuhatka ellen)** Naphitol kenőcs, 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
 - Köszvény ellen** I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 tégely ára 1 k.
- Egy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldhetk **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonszereket, ugy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal föltűnülk; ugy, hogy általában hazai szeret legjobban alkalmazhatók.
- Főraktár:** Budapesten **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerárára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **K. RÁCZ Jenő** gyógyszerész MISKOLCZON.

Utánzásoktól tessenek óvakodni.

Szelényi és Társa Miskolcson.